

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації на тему «Система організації самостійної роботи майбутніх
фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії» здобувача наукового
ступеня доктора філософії Губіна Юрія Ігоревича з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Публічна презентація проведена на кафедрі іншомовної освіти і міжкультурної комунікації « 23 » квітня 2026 року, протокол № 6.

1. **Обґрунтування вибору теми дослідження.** Актуальність проблеми організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії зумовлена сучасними трансформаціями вищої освіти, що відбуваються під впливом глобалізаційних процесів, інтернаціоналізації освітнього простору та зростання вимог до якості професійної підготовки фахівців. У сучасному суспільстві знань особливого значення набуває здатність здобувачів освіти до самостійного опанування інформації, її критичного осмислення, аналітичної обробки та практичного застосування у професійній діяльності. Для майбутніх фахівців міжнародних відносин ці компетентності є ключовими, оскільки їхня професійна діяльність передбачає роботу в умовах інформаційної невизначеності, прийняття обґрунтованих рішень, здійснення міжкультурної комунікації та аналіз глобальних політичних і економічних процесів.

Водночас модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин потребує переосмислення організації їхньої самостійної роботи з урахуванням конструктивних ідей зарубіжного досвіду, зокрема університетів Великої Британії. Британська система вищої освіти посідає провідні позиції у світових рейтингах і характеризується послідовною реалізацією принципів студентоцентрованого навчання, академічної доброчесності, індивідуалізації освітніх траєкторій та розвитку автономії здобувачів освіти. Організація самостійної роботи у британських університетах ґрунтується на поєднанні дослідницької, аналітичної та практико орієнтованої діяльності здобувачів, що забезпечується ефективними моделями освітнього процесу, внутрішніми системами якості та широким використанням інноваційних технологій навчання.

Сучасні підходи до організації самостійної роботи у британських закладах вищої освіти сприяють формуванню високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців міжнародних відносин, зокрема їхньої автономності, відповідальності за результати навчання та здатності до безперервного професійного розвитку. В українській системі вищої освіти організація самостійної роботи майбутніх фахівців у галузі міжнародних відносин потребує подальшого теоретичного осмислення та методичного вдосконалення. Існуючі підходи не повною мірою забезпечують формування у здобувачів здатності до навчальної автономії, самоменеджменту та безперервного професійного розвитку. У зв'язку з цим вивчення теоретичних засад і практичних механізмів організації самостійної роботи у британських університетах є науково доцільним і становить основу для їх адаптації до умов вітчизняної системи вищої освіти.

Теоретичну й практичну цінність для дослідження порушеної проблеми становлять наукові розвідки українських і зарубіжних учених, у яких висвітлено дидактичні засади організації та активізації самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти; питання контролю та управління самостійною роботою здобувачів; упровадження інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти; особливості організації самостійної роботи у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин; зарубіжний досвід організації самостійної роботи здобувачів освіти; психологічні аспекти розвитку навчальної самостійності учасників освітнього процесу; методичні засади підготовки фахівців міжнародних відносин; а також організаційно-педагогічні особливості

професійної підготовки міжнародників у зарубіжних країнах. Аналіз науково-педагогічних джерел дає підстави стверджувати, що проблема організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії не була предметом спеціального комплексного дослідження у вітчизняній педагогічній науці.

Аналіз теорії та практики з означеної проблеми слугує підґрунтям для виокремлення низки *суперечностей* між: потребою інтеграції української системи вищої освіти до європейського освітнього простору, що передбачає врахування ефективних моделей організації самостійної роботи фахівців міжнародних відносин, і недостатнім рівнем системного вивчення та узагальнення досвіду університетів Великої Британії у цьому напрямі; зростаючими вимогами до професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин, зокрема щодо розвитку автономності, аналітичного мислення та здатності до неперервного навчання, і недостатньою ефективністю організації їхньої самостійної роботи у вітчизняних закладах вищої освіти; необхідністю впровадження якісних освітніх трансформацій у процес професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин відповідно до світових стандартів і недостатньою готовністю закладів вищої освіти до створення ефективних умов організації самостійної роботи здобувачів освіти; потребою оновлення змісту підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та недосконалістю навчально-методичного забезпечення організації їхньої самостійної роботи; необхідністю використання інноваційних форм, методів і педагогічних технологій організації самостійної роботи здобувачів і недостатнім рівнем їх практичної реалізації в освітньому процесі.

Необхідність розв'язання окреслених суперечностей, актуальність і недостатній рівень наукової розробленості порушеної проблеми, а також важливість обґрунтування оптимальних шляхів її вирішення зумовили вибір теми дослідження **«Система організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії»**.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію підготовлено відповідно до тематичного плану наукових досліджень Хмельницького національного університету «Формування особистості як суб'єкта самотворення» (ДР № 0119U103663), «Психолого-педагогічні засади професійно-особистісного розвитку фахівців в умовах трансформації суспільства» (ДР № 0125U003711). Тема дисертації затверджена вченою радою Хмельницького національного університету (протокол № 3 від 27.10.2022 р.).

3. Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що: *уперше* виявлено особливості організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії (структурування змісту на засадах принципів академічної автономії, свободи вибору освітньої траєкторії, релевантності професійним потребам, диференціації та індивідуалізації навчання, концепції «deep learning»); орієнтація змісту самостійної роботи на розвиток навичок самоменеджменту, професійної автономії, критичного мислення майбутніх міжнародників; забезпечення дослідницького, аналітичного та проблемно-пошукового характеру самостійної роботи; чітке розмежування обов'язкової та рекомендованої самостійної роботи студентів; домінування дослідницько-аналітичних завдань; інтеграція індивідуальних, проектних і колаборативних форм роботи; поєднання традиційних академічних підходів із широким використанням цифрових платформ і сервісів, систем управління навчанням Moodle, Canvas та Blackboard, які інтегрують навчальний контент, комунікацію, оцінювання та аналітику; інтеграція систем управління навчанням з широким спектром додаткових цифрових інструментів (Turnitin, Grammarly, Panopto, Mentimeter, Qualtrics, Digimap, Microsoft Teams, NVivo, EndNote, Mendeley та Zotero); використання персоналізованого цифрового профілю студента (Individual Learning Accounts, ILA); реалізація моделі інтегрованої цифрової екосистеми організації самостійної роботи (інтеграція LMS, PBL та ILA); запровадження системи академічного тьюторства); *здійснено порівняльно-педагогічний аналіз* організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії та України й обґрунтовано можливості використання конструктивних ідей британського досвіду у вітчизняній системі

вищої освіти; *удосконалено* змістове, технологічне та методичне забезпечення організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в Україні з урахуванням конструктивних ідей британського освітнього досвіду; *подальшого розвитку* набули методологічні підходи та принципи організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин, а також напрями вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин у вітчизняному освітньому просторі.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації аргументоване тим, що на основі системного аналізу й узагальнення наукових праць, законодавчо-нормативного та навчально-методичного забезпечення, результати поглиблюють наукові уявлення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти у сфері міжнародних відносин, зокрема в умовах інтернаціоналізації вищої освіти, а також посилення вимог до навчальної та професійної автономії майбутніх фахівців. У межах дослідження уточнено та конкретизовано понятійно-категоріальний апарат проблеми, пов'язаний із організацією самостійної роботи, що сприяє більш точному розумінню її сутності, структури та функцій у професійній підготовці фахівців міжнародних відносин. Обґрунтовано сутність та зміст понять, що характеризують різні підходи до організації самостійної роботи здобувачів освіти у зарубіжному педагогічному дискурсі, зокрема: саморегульоване навчання (self-regulated learning), самокероване навчання (self-directed learning), незалежне навчання (independent learning), автономне навчання (autonomous learning) та ін. Здійснено їх термінологічне уточнення, розмежування змістових характеристик і виявлення спільних та відмінних ознак у контексті організації самостійної роботи фахівців міжнародних відносин. Встановлено, що зазначені поняття відображають різні рівні автономії здобувача, ступінь педагогічного керівництва, а також організаційні моделі навчальної діяльності – від повністю керованого навчання до максимально автономного самостійного опанування знань.

Розширено уявлення про еволюцію підходів до формування навчальної автономії, самоменеджменту та дослідницької активності здобувачів (позааудиторна робота – незалежне навчання – саморегульоване навчання – автономне навчання). Важливим теоретичним результатом є систематизація змістових і процесуальних характеристик самостійної роботи, що забезпечує цілісне уявлення про її структуру, принципи організації та педагогічні механізми реалізації. Результати дослідження сприяють подальшому розвитку положень порівняльної педагогіки щодо адаптації зарубіжного досвіду організації самостійної роботи до умов вітчизняної системи вищої освіти, а також розширюють теоретичні основи компетентнісного підходу у підготовці фахівців міжнародних відносин.

У межах дослідження розроблено та впроваджено методичні рекомендації «Організація самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин: досвід Великої Британії», у яких визначено та обґрунтовано напрями використання конструктивних ідей британського досвіду з метою модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин в Україні. Основні положення, теоретичні висновки та джерельна база дослідження можуть бути використані в процесі оновлення та розроблення освітніх програм, робочих програм навчальних дисциплін, а також під час створення спецкурсів із порівняльної педагогіки вищої школи та професійної підготовки у сфері міжнародних відносин. Прогностичний потенціал дослідження зумовлений можливістю використання його результатів як теоретико-методологічного підґрунтя для подальших порівняльно-педагогічних розвідок у сфері вищої освіти, а також для наукових досліджень магістрантів, аспірантів і докторантів.

5. Використання результатів роботи. Результати дослідження впроваджено в освітній процес Хмельницького національного університету (довідка № 141/172 від 30.12.2025 р.), Національного університету «Львівська політехніка» (довідка №67-01-48 від 13.01.2026 р.), Волинського національного університету імені Лесі Українки (№03-24/01/147 від 13.01.2026 р.).

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Усі наукові результати, подані в роботі, отримані автором самостійно. У статті Дзюба, Губін, & Вецало (2023) «Стандартизація професійної підготовки

бакалаврів з міжнародних відносин у британському досвіді» автором визначено зміст програмних результатів та основні вимоги до професійної компетентності бакалаврів з міжнародних відносин. У статті Губін, & Дзюба (2025) «Тенденції розвитку вищої освіти в Україні та Великій Британії: компаративний контекст» автору належить аналіз британської моделі вищої освіти.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету, науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор **Третько Віталій Віталійович**.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, встановлено, що дисертаційна робота Губіна Юрія Ігоревича є результатом самостійних досліджень здобувача, не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилавання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

7. Перелік публікацій за темою дисертації. Основні результати дослідження за темою дисертації опубліковано у 9 науково-методичних працях, серед яких: 4 наукові статті (з них 2 – у співавторстві) у фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; 4 публікації у збірниках матеріалів наукових конференцій; 1 методичні рекомендації.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Дзюба, М., Губін, Ю., & Вецало, С. (2023). Стандартизація професійної підготовки бакалаврів з міжнародних відносин у британському досвіді. *Comparative Professional Pedagogy*, 13(2), 55–61. [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13\(2\)-6](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(2)-6).
2. Губін, Ю., & Дзюба, М. (2025) Тенденції розвитку вищої освіти в Україні та Великій Британії: компаративний контекст. *Академічні візії*, 50 DOI:<https://doi.org/10.5281/zenodo.18989247>
3. Губін, Ю. (2025с). Самостійна робота у системі підготовки майбутніх фахівців міжнародних відносин Великої Британії. *Comparative Professional Pedagogy*, 15(2), 149–160. [https://doi.org/10.31891/2308-4081/2025-15\(2\)-15](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2025-15(2)-15)
4. Губін, Ю. (2026) Загальнонаукові підходи до самостійної навчальної діяльності бакалаврів міжнародних відносин. *Перспективи та інновації науки*, 1(59), 539-548. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-539-548](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-539-548)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Губін, Ю. (2025а). Зміст освітніх програм професійної підготовки бакалаврів міжнародних відносин в університетах Великої Британії. У *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи = Professional Development of Personality: Problems and Perspectives* (Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Хмельницький, 06–07 листопада 2025 р., у 2 ч.). Хмельницький: Хмельницький національний університет.
6. Губін, Ю. (2025b). Інноваційні підходи до дистанційного навчання фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії. У *Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів* (Тези XIV Міжнародного науково-методологічного Інтернет-семінару, 15 травня 2025 р., с. 15–17). Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України; Хмельницький національний університет.

7. Hubin, Yu. (2025a). Features of organizing students' independent work using ICT tools: The experience of the United Kingdom. In *Scientific achievements of contemporary society: Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference, London, United Kingdom, June 27–29, 2025*, 209–212.

8. Hubin, Yu. (2025b). Organizational and methodological features of training specialists in international communication at universities in the United Kingdom. Science and Technology: Challenges, Prospects and Innovations: *Proceedings of the 11th International Scientific and Practical Conference, Osaka, Japan, June 19–21, 2025*, 165–168.

Опубліковані праці, що додатково відображають наукові результати дисертації

9. Губін, Ю. І. (2025d). *Організація самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин: досвід Великої Британії: методичні рекомендації*. Хмельницький: ХНУ.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Губіна Юрія Ігоревича «Система організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії», подана на здобуття ступеня доктора філософії, за науковим рівнем, практичною цінністю, змістом та оформленням відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р., а також напряму наукових досліджень освітньо-наукової програми Хмельницького національного університету зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційну роботу «Система організації самостійної роботи майбутніх фахівців міжнародних відносин в університетах Великої Британії», подану Губіним Юрієм Ігоревичем на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головуюча публічної презентації:
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іншомовної освіти
і міжкультурної комунікації

Хмельницького національного університету

Наталя БІДЮК

